

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen med anledning av
kommissionens preliminära budgetförslag för 2004 (bud-
geten; Europeiska unionen)**

I enlighet med 96 § 2 mom. grundlagen
översänds till riksdagen ett allmänt material
om det preliminära förslag till Europeiska
gemenskapernas allmänna budget för bud-
getåret 2004 som kommissionen antog den
30 april 2003 samt en promemoria om det
allmänna materialet.

Helsingfors den 5 juni 2003

Minister *Ulla-Maj Wideroos*

Budgetrådet Rauno Lämsä

**EUROPEISKA KOMMISSIONENS PRELIMINÄRA FÖRSLAG TILL EUROPEISKA
GEMENSKAPERNAS ALLMÄNNA BUDGET FÖR BUDGETÅRET 2004: ALLMÄN
ÖVERSIKT****1. Allmänt**

Europeiska gemenskapernas kommission antog den 30 april 2003 sitt preliminära förslag till Europeiska gemenskapernas allmänna budget för budgetåret 2004. Denna promemoria baserar sig på det allmänna engelskspråkiga material som finns tillgängligt om kommissionens preliminära budgetförslag.

Kommissionens preliminära budgetförslag för 2004 offentliggörs i sin helhet och översatt till alla de officiella språken i juni 2003, varefter det tillställs rådet och delges Europaparlamentet för kännedom.

Europeiska gemenskapernas allmänna budget baserar sig på artikel 272 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 177 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

2. Det huvudsakliga innehållet i kommissionens preliminära budgetförslag

Kommissionens preliminära budgetförslag för 2004 är inriktat på tre prioriteringar, nämligen utvidgning, stabilitet samt en hållbar tillväxt. Dessa prioriteringar överensstämmer med prioriteringarna i kommissionens årliga verksamhetsstrategi (APS).

De mest centrala ändringarna i budgetförslaget är jämfört med den tidigare budgeten att EU:s utvidgning den 1 maj 2004 beaktas i budgeten samt att den verksamhetsbaserade budgeteringen (ABB) officiellt verkställs för 31 politikområden, vilket nu är möjligt i och med att budgetförordningen (rådets förord-

ning 1605/2002) trädde i kraft den 1 januari 2003.

I sitt preliminära budgetförslag framför kommissionen sin uppfattning om vad det i budgeten för 2004 innebär att de ekonomiska ramar som rådet och parlamentet godkände den 14 april 2003 anpassas enligt utvidgningen. Kommissionen har valt att i behandlingsskedet på momentnivå framställa budgeten enligt det utvidgade EU-25, medan siffrorna för EU-15 endast presenteras i förklaringen till momenten. I Ecofin-rådet i juli beslutas hur budgetprocessen skall förverkligas.

En jämförelse mellan budgetförslagen för åren 2003 och 2004 är självfallet endast av betydelse när det gäller EU-15. På inkomstsidan och i fråga om de ekonomiska ramarna presenterar kommissionen de siffror som gäller såväl före som efter utvidgningen för att underlätta jämförelse. Det verksamhets-specifierade budgetförslaget omfattar däremot enbart EU-25.

Syftet med förslaget är att uppnå en sund balans mellan nya anslagsbehov och en strikt budgetdisciplin.

Beaktandet av EU:s utvidgning den 1 maj 2004 är det mest dominerande draget i budgetförslaget. För första gången i gemenskapens historia sker utvidgningen den 1 maj, inte den 1 januari. Inom ramen för EU med 25 medlemsländer avspeglar sig utvidgningen särskilt i en betydande tillväxt om 12,6 % i åtaganden. Det preliminära budgetförslaget för 2004 innehåller på grund av utvidgningen en ökning om sammanlagt 11,8 miljarder euro i åtaganden och sammanlagt 5,1 miljarder euro i betalningar. På grund av utvidgningen innehåller budgetförslaget anmärk-

ningsvärda ökningar särskilt i struktur-fondsanslagen och i de olika programmen för den inre politiken. Alla de nya medlemsländerna kommer att vara nettobidragstagare år 2004.

Åtaganden och betalningar

I det preliminära budgetförslaget stiger åtagandena till 100,4 miljarder euro för de nuvarande medlemsländerna (en ökning om 0,7 %) och till 112,2 miljarder euro för den utvidgade unionen (en ökning om 12,6 %).

Sammanlagt 100,7 miljarder euro anges i anslag för betalningar, vilket innebär en ökning om 3,3 % när det gäller den utvidgade unionen. För EU-15 anges en minskning om 2 % i betalningar, dvs. sammanlagt 95,6 miljarder euro. I dimensioneringen av betalningar har kommissionen eftersträvat en mer realistisk nivå än tidigare år, vilket avspeglar sig i rimliga tillväxtsiffror. Marginalen mellan anslagen för betalningar och finansieringstaket är också större än tidigare år; 10,9 miljarder euro för EU-25. I fråga om åtagandena är marginalen 3,4 miljarder euro.

Enligt kommissionens förslag motsvarar betalningarna för EU-15 sammanlagt 0,99 % av gemenskapens bruttonationalinkomst, dvs. klart mindre än nivån i budgeten för 2003, som var 1,04 %.

Utgifter

Utgifterna i kommissionens preliminära budgetförslag uppgår när det gäller anslagen för åtaganden till 100 400 miljoner euro för EU-15 och till 112 240 miljoner euro för EU-

25. Utgifterna uppgår på motsvarande sätt till 95 587 miljoner euro och 100 676 miljoner euro i anslag för betalningar.

När det gäller EU-25 är ökningen kraftigast inom den inre politiken (+ 27,3 %), strukturåtgärderna (+ 20,8 %) samt de administrativa utgifterna (+ 14,0 %). Jordbruksutgifterna ökar inom ramen för EU-25 med 6,9 % från nivån år 2003.

Även om jordbruksutgifterna ökar med sammanlagt 3 093 miljoner euro jämfört med nivån i budgeten för 2003, lämnar de en marginal på 1 431 miljoner euro upp till utgiftstaket för EU-25 (år 2003 ca 2,6 miljarder euro). Under rubrik 3 (inre politik) blir marginalen enligt kommissionens förslag 83 miljoner euro och under rubrik 4 (externa åtgärder) 86 miljoner euro. I de administrativa utgifterna blir marginalen enligt kommissionens förslag 45 miljoner euro.

Av åtagandena uppgår jordbruksutgifternas andel till 4,7 % och de strukturella åtgärdernas andel till 36,6 %.

De egna medel som krävs för finansieringen av budgeten för 2004 och som motsvarar 0,99 % av medlemsstaternas sammanlagda BNI (vid undersökning av såväl EU-15 som EU-25) ligger tydligt under det fastställda taket på 1,24 % för egna medel.

I fråga om åtagandena (EU-25) återstår en marginal på 3 368 miljoner euro. Marginalen är när det gäller anslagen för betalningar 10 878 miljoner euro, dvs. mer än dubbelt så stor som år 2003.

Nedan följer en sammanfattande tabell (1) över kommissionens preliminära förslag till anslag för åtaganden utgående från utgiftsbrikerna.

Tabell 1: Belopp fördelade enligt rubrik i budgetplanen (euro)

	Budget 2003 euro	Budgetplan 2004 euro	PBF 2004 euro	Förändr. PBF/ Budget %	Förändr. PBF – Budget euro
<u>Anslag för åtaganden</u>					
1. JORDBRUK	44 780 450 000	49 305 000 000	47 873 785 000	6,9	3 093 335 000
<i>Marginal</i>	<i>2 597 550 000</i>		<i>1 431 215 000</i>		
- Jordbruksutgifter (utom landsbygdsutveckling) (avdelning B1-1 till B1-3)	40 082 450 000		41 337 785 000	3,1	1 255 335 000
- Landsbygdsutveckling och kompletterande åtgärder (avdelning B1-4)	4 698 000 000		6 536 000 000	39,1	1 838 000 000
2. STRUKTURÅTGÄRDER	33 980 008 240	41 035 000 000	41 035 000 000	20,8	7 054 991 760
<i>Marginal</i>	<i>-12 008 240</i>		<i>0</i>		
3. INRE POLITIK	6 789 301 000	8 722 000 000	8 639 465 979	27,3	1 850 164 979
<i>Marginal</i>	<i>6 699 000</i>		<i>82 534 021</i>		
4. EXTERNA ÅTGÄRDER	4 806 862 000	5 082 000 000	4 995 951 000	3,9	189 089 000
<i>Marginal</i>	<i>165 138 000</i>		<i>86 049 000</i>		
5. ADMINISTRATION	5 360 071 098	6 157 000 000	6 112 227 839	14,0	752 156 741
<i>Marginal</i>	<i>21 928 902</i>		<i>44 772 161</i>		
6. RESERVER	434 000 000	442 000 000	442 000 000	1,8	8 000 000
<i>Marginal</i>	<i>0</i>		<i>0</i>		
7. STRATEGI FÖR AN- SLUTNINGEN	3 535 000 000	3 455 000 000	1 732 300 000	-51,0	-1 802 700 000
<i>Marginal</i>	<i>-149 000 000</i>		<i>1 722 700 000</i>		
Anslag för åtaganden totalt	99 685 692 338	115 608 000 000	112 240 274 874	12,6	12 554 582 536
<i>Marginal</i>	<i>2 630 307 662</i>		<i>3 367 725 126</i>		
- Obligatoriska utgifter	41 502 934 321		44 256 296 919	6,6	2 753 362 598
- Ickeobligatoriska utgifter	58 182 758 017		67 983 977 955	16,8	9 801 219 938
<u>Anslag för betalningar</u>					
Anslag för betalningar totalt	97 502 937 098	111 554 000 000	100 675 801 396	3,3	3 172 864 298
<i>Marginal</i>	<i>5 435 062 902</i>		<i>10 878 198 604</i>		
- Obligatoriska utgifter	41 580 583 321		44 304 084 919	6,5	2 723 501 598
- Ickeobligatoriska utgifter	55 922 353 777		56 371 716 477	0,8	449 362 700
Anslag för betalningar i % av BNI	1,04	1,10	0,99		

Tabell 2: Budget för 2003 och PBF för 2004 uppdelat på politikområden (preliminära siffror). Enbart kommissionens huvudtitel (III). För varje politik område anges de totala anslagen (i miljoner euro)

Politikområde	Budget 2003	PBF 2004			2004/2003 ökning %	
		EU-15	Utvidgning	EU-25	EU-15	EU-25
Ekonomi och finans	455,88	439,51	41,5	481,01	3,6	5,5
Näringsliv	293,67	280,85	20,2	301,05	-4,4	2,5
Konkurrens	75,36	83,66	0,3	83,96	11,0	11,4
Sysselsättning och socialpolitik	9 829,41	9 921,76	914,06	10 835,82	0,9	10,2
Jordbruk och landsbygdsutveckling	48 406,82	49 095,72	2 477,25	51 572,96	1,4	6,5
Energi och transport	1 029,36	1 113,27	258,39	1 371,66	8,2	33,3
Miljö	301,87	309,75	24,1	333,85	2,6	10,6
Forskning, indirekta åtgärder	2 710,88	2 872,37	345	3 217,37	6,0	18,7
Informationssamhället	1 003,01	1 075,51	115,78	1 191,29	7,2	18,8
Forskning, direkta åtgärder	269,18	276,83	28,8	305,63	2,8	13,5
Fiske	925,21	899,03	73,04	972,07	-2,8	5,1
Inre marknaden	64,94	67,22	2,26	69,48	3,5	7,0
Regionalpolitik	21 883,39	21 479,97	5 306,34	26 786,31	-1,8	22,4
Skatter och tullar	94,18	98,28	9,4	107,68	4,4	14,3
Utbildning och kultur	829,25	833,74	154,9	988,64	0,5	19,2
Press och kommunikation	146,6	164,87	7	171,87	12,5	17,2
Hälsa och konsument-skydd	380,55	401,77	69,8	471,56	5,6	23,9
Rättsliga och inrikes frågor	146,37	162,85	346,54	509,39	11,3	248,0
Yttre förbindelser	3 316,02	3 487,31	0	3 487,31	5,2	5,2
Handel	69,04	75,52	0,4	75,92	9,4	10,0
Bistånd och förbindelser med AVS-länderna	1 152,81	1 197,83	0	1 197,83	3,9	3,9
Utvidgning	1 971,89	1 095,89	221	1 316,89	-44,4	-33,2
Humanitärt bistånd	458,11	507,63	0	507,63	10,8	10,8
Bedrägeribekämpning	45,47	52,36	1,2	53,56	15,1	17,8
Juridisk samordning av kommissionens och rådets politik	186,38	195,98	0	195,98	5,2	5,2
Administration	613,59	685,97	7,34	693,31	11,8	13,0
Budget	65,67	68,04	1 409,55	1 477,58	3,6	2 150,2
Revision	9,13	9,56	0	9,56	4,7	4,7
Statistik	117,9	122,18	5,7	127,88	3,6	8,5
Pensioner	741,12	813,14	0	813,14	9,7	9,7
Reserver	222,05	221	0	221	-0,5	-0,5
SAMMANLAGT	97 815,09	98 109,37	11 839,85	109 949,21	0,3	12,4

Rubrik 1 — jordbruk och landsbygdsutveckling

Budgetförslaget innefattar de verkningar kommissionens förslag till lagstiftning har på finansieringen. I kommissionens budgetförslag utgås från att reformen av jordbrukspolitiken inte har någon direkt verkan på budgeten för 2004. De betydande verkningar som förslagen om halvtidsöversyn har på budgeten aktualiseras först fr.o.m. år 2005. Det bedöms att behovet av anslag inom nötköttssektorn minskar betydligt. Det största behovet av ökade anslag finns inom spannmålssektorn.

Kommissionen har för avsikt att utnyttja den möjlighet till omvärdering av behov som det interinstitutionella avtalet erbjuder och lägga fram en ändringsskrivelse i oktober 2003. I synnerhet växlingarna i euro-dollarkursen kan orsaka stora förändringar.

De föreslagna jordbruksutgifterna på sammanlagt 47,9 miljarder euro, av vilka det föreslås att 45,8 miljarder euro skall gälla EU-15, lämnar en marginal på 1,4 miljarder euro. De nya medlemsländerna får en andel om 2 miljarder euro, varav åtgärderna för lantbygdsutvecklingen har en andel om sammanlagt 1,7 miljarder euro. Det föreslås att 4,8 miljarder euro ges i landsbygdsmedel till EU-15.

När det gäller jordbruksutgifterna ökar åtagandena med sammanlagt 6,9 % och betalningarna med 4,5 %. För första gången är garantiavdelningens anslag för åtaganden respektive betalningar inte lika stora. Detta beror på att de nya medlemsländernas anslag för betalningar anges separat, vilket möjliggör betalningar efter år 2004.

Kursen 1,07 används vid omräkning av euro i dollar, medan budgeten för 2003 baserade sig på omräkningskursen 0,98. Till följd av den starka euron ökar sannolikt jordbrukets behov av anslag år 2004.

Rubrik 2 — strukturåtgärder

Åtagandena inom strukturåtgärderna ökar väsentligt enbart på grund av utvidgningen. Betalningarna minskar däremot kraftigt, med sammanlagt 12,8 % inom ramen för EU-15

och med sammanlagt 7,5 % inom ramen för EU-25. Det föreslås att de tio nya medlemsländerna får 6,7 miljarder euro i strukturfondsåtaganden och 1,8 miljarder euro i betalningar.

I det preliminära budgetförslaget föreslås när det gäller strukturåtgärderna 41 035 miljoner euro i anslag för åtaganden och 30 682 miljoner euro i anslag för betalningar, vilket i fråga om åtaganden motsvarar en ökning med 20,8 % jämfört med året innan. Minskningen i fråga om betalningar har främst två orsaker: 1) det finns inte några betalningar från perioden 1994—1999 och 2) enligt regeln $n+2$ kan det när det gäller den nya perioden inte heller finnas några betalningar från år 2001 som skall betalas år 2004.

Rubrik 3 — inre politik

Det föreslås att ett tilläggsanslag om 1 846 miljoner euro för betalningar (+ 27,3 %) skall ingå under rubrik 3, dvs. sammanlagt 8 640 miljoner euro inom ramen för EU-25. För EU-15 innebär detta en ökning om 3,2 %. Ökningen för EU-25 beror i första hand på att de nuvarande programmen utvidgas så att de omfattar de nya medlemsländerna samt på budgeteringen för de specialprogram om vilka det avtalades i Köpenhamn (Schengen 317 miljoner euro, institutionsbyggande 221 miljoner euro och kärnsäkerhetsåtgärder 138 miljoner euro). De tio nya medlemsländerna får 1,6 miljarder euro i åtaganden och 0,9 miljarder euro i betalningar. De nya programmen och utvidgningen i allmänhet höjer taket under rubrik 3 med sammanlagt 1 614 miljoner euro.

En central utmaning i beredningen av budgeten för 2004 är att vissa mångåriga program under rubrik 3 måste anpassas till de 25 medlemsländerna. Parallellt med utvidgningen har kommissionen strävat efter att beakta de mål som i dimensioneringen av anslagen under rubrik 3 hänförs till stabilitet och hållbar utveckling.

Av de totala åtagandena under rubrik 3 föreslår kommissionen att 56 % anvisas till behoven inom ramprogrammet för forskning, 12 % till projekten inom energi och transport, 10 % till utbildning och kultur samt drygt

5 % till rättsliga och inrikes frågor.

Marginalen på 82 miljoner euro under rubrik 3 möjliggör de förslag till pilotprojekt som framförts av de som utövar budgetmakten. Kommissionen tar nya initiativ till förberedande åtgärder i anslutning till kemikaliestrategin och säkerhetsundersökningen.

Rubrik 4

Dimensioneringen av externa åtgärder för EU-15 och EU-25 är densamma, dvs. åtagandena uppgår till 5,0 miljarder euro (+ 4 %) och betalningarna till 4,8 miljarder euro (+ 2 %).

MEDA-programmets anslag ökar med 14 %, TACIS-programmets anslag med 6 % och Balkanfinansieringen skall enligt kommissionens förslag hållas oförändrad. Kommissionen motiverar den stora ökningen i Medelhavsfinansieringen med riktlinjer som gäller för grannskapspolitiken. När det gäller Balkanfinansieringen är ökningen dock 70 miljoner euro i jämförelse med det ursprungliga programmet, dvs. 12 %. Det föreslås att 184 miljoner euro anvisas för återuppbyggnad av Afghanistan. Finansieringen av det humanitära biståndet utökas med en ansevärd summa om 490 miljoner euro, dvs. med 11 %. Det föreslås att 51 miljoner euro dimensioneras i GUSP-utgifter.

Enligt det preliminära budgetförslaget för 2004 finansieras åtgärder som gäller länder utanför unionen under rubrik 4 (externa åtgärder), rubrik 6 (reserver, av dem hör reserven för katastrofbistånd och reserven för garantier direkt till externa åtgärder) och rubrik 7 (strategin för anslutningen).

Enligt kommissionens förslag blir marginalen under rubrik 4 sammanlagt 86 miljoner euro.

Rubrik 5

När det gäller de administrativa utgifterna föreslår kommissionen en totalsumma om 6 112 miljoner euro (+ 14 %). Pensionsutgifterna växer med 8,3 %. Enligt kommissionens förslag blir marginalen under rubrik 5 sammanlagt 45 miljoner euro.

I fråga om administrativa utgifter ger kommissionen endast siffror för EU-25, del-

vis på grund av att man i de andra institutionerna inte har kunnat särskilja kostnaderna för utvidgningen. Detta är nödvändigt med tanke på förberedelsen inför utvidgningen den 1 maj 2004, rekryteringen av tjänstemän från de nya medlemsländerna samt med tanke på representanterna för de nya medlemsländer som nu har kandidatstatus. De extra utgifter som utvidgningen orsakar anges dock separat, såsom i budgetförslaget för 2003. Kommissionen föreslår att det i och med utvidgningen inrättas 1 280 nya tjänster. Kommissionen anvisar år 2004 sammanlagt 1 789 personer till de nya uppgifter som utvidgningen ger upphov till. I och med utvidgningen ökar översättningsutgifterna med 22 %, resekostnaderna med 22 % och kollegiemedlemmarnas utgifter med 43 %.

Kommissionen bedömer att revideringen av personalbestämmelserna leder till inbesparingar på ca 20 miljoner euro år 2004.

Rubrik 6 och 7

Rubrik 6 innehåller två reserver, en reserv för garantier och en reserv för katastrofbistånd, vilka i förslaget utgör 442 miljoner euro i enlighet med vad institutionerna kommit överens om.

Anslagen för åtaganden uppgår när det gäller strategin för anslutningen till sammanlagt 1 732 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 51 %. Anslagen för åtaganden uppgår under rubrik 7 till sammanlagt 2 956 miljoner euro (+ 3 %). Minskningen i åtaganden beror på att de nya medlemsländerna inte räknas in under rubrik 7 och ökningen i betalningar beror på att stödet till Turkiet överförts från rubrik 4 till rubrik 7. Det finansiella stödet till Rumänien och Bulgarien ökar med 20 % jämfört med medelnivån åren 2001—2003.

Rubrik 8

Det föreslås att 1 410 miljoner euro riktas till de nya medlemsländerna som temporär kompensation. Därmed säkerställs att samtliga nya medlemsländer är nettobidragstagare år 2004.

Inkomster

Det totala inkomstbeloppet i kommissionens preliminära budgetförslag uppgår till 100 676 miljoner euro, vilket i enlighet med balansprincipen är lika mycket som den totala summan för betalningsbemyndigandena.

Cirka $\frac{3}{4}$ av den finansiering som behövs fås i form av BNI-avgift. Andelen egna traditionella medel utgör endast 11 % av de totala inkomsterna.

Enligt kommissionens preliminära kalkyler stiger Tysklands betalningsandel till en dryg femtedel, Frankrikes andel till ca 17 % och Förenade Konungarikets andel till ca 13 %. De fyra största betalningsandelarna utgör ca 2/3 av det totala finansieringsbehovet.

3. Verknningar på lagstiftningen och budgeten i Finland

Det preliminära budgetförslaget har inte några direkta verkningar på lagstiftningen i Finland.

De ekonomiska verkningarna beaktas i Finlands budgetproposition 2004. Enligt tillämplig praxis baserar sig de EU-avgifter som tas in i den nationella budgetpropositionen på rådets resultat efter den första behandlingen.

Ifall kommissionens preliminära budgetförslag genomförs stiger Finlands medlemsavgift till Europeiska unionen till sammanlagt ca 1 503 miljoner euro och till 1 423 miljoner euro när det gäller de medlemsavgifter som skall anges i budgeten. Detta innebär att den medlemsavgift som anges i budgeten för 2003 i så fall ökar med 47 miljoner euro. Utgifterna för utvidgningen ökar Finlands betalningsandel med sammanlagt 24 milj. euro år 2004, dvs. med mindre än vad man räknat med på grund av att betalningarna ökat långsamt. För den lättnad i betalningsvillkoren som Förenade Konungariket beviljas betalar Finland 123 miljoner euro, medan Sverige enligt kommissionens preliminära uppgifter betalar en motsvarande andel om 38 miljoner euro, Österrike 32 miljoner euro, Nederländerna 67 miljoner euro och Tyskland 309 miljoner euro.

I enlighet med praxis tas i den finska statens budgetproposition 2004 in den budgetnivå som gäller efter rådets första behand-

ling. Den verkliga och slutgiltiga utgiften för Finland klarnar först efter de båda budgetmyndigheternas andra behandling, dvs. i december 2003.

I systemet med egna medel sker strukturella förändringar endast när det gäller den maximala momsen, som fr.o.m. år 2004 sänks till 0,50 % (åren 2002 och 2003 var momsen 0,75 %).

4. Utgångspunkter för utarbetandet av statsrådets ståndpunkt

Statsrådets föreliggande ståndpunkt har beretts huvudsakligen utgående från de konkreta riktlinjer för prioriteringarna gällande EU-budgeten som regeringen angav i januari 2003. De detaljerade målen i den ståndpunktspromemoria som EU-ministerutskottet godkände den 31 januari 2003 bör främjas under de olika skedena i budgetbehandlingen.

Riksdagens finansutskott avgav den 14 februari 2003 ett utlåtande om statsrådets utredning om Finlands konkreta prioriteringar i EU:s budget för 2004 (E 126/2002 rd, StaUU 59/2002 rd). I sitt utlåtande stöder finansutskottet statsrådets prioriteringar och förutsätter att principen om budgetdisciplin fortsättningsvis skall iakttas. Utskottet önskar att anslagen i budgeten skall dimensioneras för verkliga utgiftsbehov.

Rådet drog den 7 mars 2003 slutsatser om riktlinjerna för 2004 års budget. Rådet betonade i första hand respekterandet av de ekonomiska ramarna och att marginaler skall lämnas under de olika rubrikerna samt fäste särskild uppmärksamhet vid de senaste årens betydande överbudgetering av anslag och ville säkerställa en friktionsfri övergång från en union med 15 medlemsländer till en union med 25 medlemsländer.

Dessa ståndpunkter står som grund för statsrådets föreliggande ställningstagande.

Vid beredningen har nu dessutom särskild uppmärksamhet fästs vid nationellt viktiga aktuella måluppställningar. Utgångspunkten är att utvidgningen är den centrala prioriteringen i budgetprocessen för 2004.

Statsrådets ståndpunkt har behandlats i budgetsektionen vid kommittén för EU-ärenden, i dess skriftliga förfarande och i

EU-ministerutskottet.

5. Statsrådets ståndpunkt

Sedan ärendet med stöd av 96 § 2 mom. grundlagen behandlats av statsrådets finansutskott meddelar finansministeriet såsom statsrådets ståndpunkt i fråga om det preliminära förslaget till Europeiska gemenskapernas allmänna budget för budgetåret 2004 följande:

1. Upprättandet av EU:s budget för 2004 infaller i ett brytningsskede som med tanke på unionens verksamhet är betydelsefullt och vittomfattande. Finland anser att ett smidigt genomförande av utvidgningen bör vara den centrala prioriteten i budgeten för 2004.

Kommissionens preliminära budgetförslag utgör en god grund för den fortsatta behandlingen av förslaget. I synnerhet när det gäller anslagen för betalningar är ökningen måttfullare än tidigare, vilket gör det lättare för dem som utövar budgetmakten att nå samförstånd om budgeten. Finland anser det motiverat att kommissionen har beaktat de stora överskotten de senaste åren. Vid beredningen av budgeten för 2004 bör dock allt större vikt särskilt fästas vid allvarliga problem i verkställandet av budgeten. Verkställandet av budgetresurserna bör i form av gemensamma ansträngningar från kommissionens och medlemsländernas sida uppföljas och övervakas effektivare och mer koordinerat än i dagens läge.

Budgetförslaget för 2004 har upprättats under förhållanden som förändras snabbt, i synnerhet när det gäller finansieringen av externa åtgärder. Under föränderliga förhållanden och med beaktande av behoven i anslutning till utvidgningen är det viktigt att de som utövar budgetmakten kan nå samförstånd om en klar prioritetsordning vid fördelningen av budgetmedlen för 2004 och på medellång sikt. De riktlinjer för budgeten för 2004 som rådet antog den 7 mars 2003 utgör utgångspunkten för beredningen av budgeten.

Finland utgår från följande allmänna riktlinjer gällande budgeten för 2004:

— Genom en måttfull ökning av utgifter som uppstår inom ramen för den stränga budgetdisciplinen och de ekonomiska ramar

na strävar man efter att trygga en tillräcklig finansiering inom unionens olika politikområden.

— Samma typ av budgetdisciplin skall iakttas såväl på unionsnivå som i medlemsländerna.

— Ökningen av utgifterna skall begränsas så att den inte överstiger 3 %.

— Dimensioneringen av anslag bör basera sig på verkliga behov.

— Det bör under de olika rubrikerna finnas tillräckliga marginaler som vid behov medger flexibilitet.

— Nya initiativ till olika slag av förberedande åtgärder bör med beaktande av ramar för den nya finansieringsperioden främjas i högre grad än vad kommissionen föreslagit.

2. Beredningen av budgeten för 2004 bör ske inom ramen för de anpassade ekonomiska ramar som rådet och parlamentet har kommit överens om. För säkerställandet av ständigt föränderliga och oförutsedda utgiftsbehov samt utvidgningen av unionen måste tillräckliga användbara marginaler skapas i förhållande till utgiftstaket under de olika rubrikerna. För detta ändamål behövs det större marginaler i synnerhet under rubrik 3 och 4 jämfört med kommissionens förslag.

3. Finland utgår från att samma budgetdisciplin som i genomsnitt iakttas på medlemsstaternas nationella nivå säkerställs på gemenskapsnivå. Budgeten för 2004 bör dimensioneras utgående från faktiska behov och det tidigare genomförandet av programmen. För säkerställandet av en behärskad utveckling när det gäller anslagen för betalningar bör vid budgetberedningen särskild uppmärksamhet fästas vid att avsevärda belopp av budgetmedlen för 2000—2002, sammanlagt mer än 33 miljarder euro, står outnyttjade.

4. Det uppstår i synnerhet under rubrik 3 utrymme för nya initiativ och/eller utrymme för gamla program att växa.

Kommissionens nya initiativ till förberedande åtgärder i anslutning till kemikaliestrategin och säkerhetsundersökningen kan i princip förordas. Finland anser dock att det är viktigt att låta de nya initiativen omfatta ett pilotprojekt i anslutning till främjandet av i synnerhet bioteknikens verksamhetsbetingelser, ett initiativ i anslutning till verkställandet

av det nya programmet för de yttre gränserna och främjandet av programmet för små och medelstora företag i utvidgningen, antingen i form av ett separat anslag eller i kombination med den mer omfattande finansieringen av programmet. I enlighet med de slutsatser rådet drog i mars 2003 skall, inom ramen för de befintliga medlen, särskild vikt fästas vid finansieringen av åtgärder som hänför sig till invandring och samarbetet och kontrollen vid de yttre gränserna.

5. Den totala dimensioneringen av budgetförslaget för 2004 när det gäller jordbrukssektorn förefaller motiverad. Den grundar sig emellertid på rätt positiva antaganden, bl.a. när det gäller utvecklingen i fråga om valutakurserna. Därför måste en så stor marginal som kommissionen föreslår lämnas i finansieringen i förhållande till ramarna med tanke på oförutsedda utgifter.

Finland utgår från att nivån på jordbruksutgifterna bedöms utgående från de senaste uppgifterna och prognoserna i höstens ändringsskrivelse.

Inom de närmaste åren är det nödvändigt att rikta ökade resurser till stärkandet av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik. Finland anser att det är motiverat att på unionens område främja företagsamheten inom flera branscher på landsbygden. Den övriga företagsverksamheten, såsom den sedvanliga primärproduktionen, får en allt centralare ställning i skapandet av arbetstillfällen på landsbygden. Det pilotprojekt som syftar till utvecklande av nya arbetsplatser på landsbygden bör även ingå i budgeten för 2004.

6. I fråga om strukturfondernas åtaganden följer kommissionens förslag besluten från Berlin och de avtalade ramanpassningarna och kan således godkännas.

Vid dimensioneringen av strukturfondernas betalningar bör man utgå från att det år 2004 inte längre finns betalningar från den föregående perioden och att det utgående från regeln $n+2$ för den nya perioden inte längre finns åtaganden från 2001 som skall betalas år 2004.

7. När det gäller rubrik 3, inre politik, anser Finland att Lissabonstrategin gällande konkurrenskraften inom de närmaste åren särskilt förutsätter mer effektfulla, helhetsinriktade åtgärder som även bör tas i beaktande i

budgetberedningen. I enlighet med sina tidigare ställningstaganden anser Finland att det med tanke på beredningen av unionens budget och medborgarnas delaktighet är viktigt att den verksamhet av $\varnothing$ Europe-slag som man drog slutsatser om i Lissabon berikas och koordineras i syfte att öka produktionen och främja den nya ekonomin och teknologin. Största delen av EU:s budgetanslag för informationssamhället har anvisats för den tekniska infrastrukturen och utvecklandet av den. Finland anser att främjandet av det digitala innehållet till dessa delar bör synas tydligare i budgeten.

Upprättandet av effektiva dataförbindelser i varje medlemsland (inkl. bredbands- och mobilförbindelser) bör redan i beredningen av budgeten för 2004 tas upp som ett centralt nytt initiativ och som en specialfråga i utvecklandet av unionens strategi för den regionala konkurrenskraften.

Förbättrandet av verksamhetsbetingelserna inom sektorn för bioteknik på unionens område bidrar till en utvidgning av grunden för konkurrenskraftsstrategin. Finland anser att det är motiverat att främjandet av verksamhetsbetingelserna inom bioteknikens område inkluderas i budgeten för 2004 i form av ett pilotprojekt. Målsättningen bör vara att stärka funktionerna inom unionens kunskaps-ekonomier med en ny, snabbt utvecklande produktionssektor av framtida betydelse.

Möjligheterna till sysselsättning inom servicesektorn bör inom de närmaste åren utnyttjas i EU-länderna. Serviceproduktionen i anslutning till informations- och kommunikationstekniken bör som en del av Lissabonstrategin gällande konkurrenskraften utvecklas genom EU:s insatser inom forskning och utveckling.

8. Utvidgningen av EU betyder förändrad status för de länder och områden som gränsar till unionen. I anslutning här till bör effektiviteten när det gäller finansieringen till den utvidgade unionens närområden utvecklas och göras tydligare. För ett motiverat fullföljande av unionens grannskapspolitik bör kommissionens förslag till finansiering av stöd- och biståndsprogrammen balanseras kännbart. Den marginal som uppstår i och med att stödet till Turkiet överförs till rubrik 7 bör inte användas på det sätt kommissionen

föreslår. Tacis-finansieringen bör även ökas.

Finland anser att det är viktigt att gränsområdet mellan EU och Ryssland omfattas av finansieringen av det nya instrumentet för gränsområden. För säkrandet av en effektiv verksamhet bör det nya finansiella instrumentet möjliggöra finansiering på bägge sidorna om gränsen. Enligt Finlands ståndpunkt bör uppnåendet av detta mål främjas genom pilotprojekt inom ramen för de existerande finansiella instrumenten i budgeten för 2004 och efter detta med eventuella nya instrument på basis av erfarenheterna. TACIS CBC bör säkras en tillräcklig finansiering utgående från beredningen av det nya finansiella instrumentet.

Inom gränsbevakningen bör det praktiska samarbetet mellan myndigheterna ökas. Fördelningen av den ekonomiska bördan bör med grund i riskanalysen av EU:s plan för de yttre gränserna utvecklas i en riktning som kompletterar de nationella gränsbevakningsbudgeterna i de medlemsländer som ansvarar för EU:s yttre gränser. Ett pilotprojekt för främjande av samarbetet mellan företag och människor över unionens yttre gränser vinner också understöd och kunde inledas redan

år 2004.

9. I fråga om stöden till strategin för anslutningen vill Finland fästa särskild uppmärksamhet vid förmågan att dra nytta av stödet när det gäller de kandidatländer som ännu bereder sin anslutning (Bulgarien, Rumänien, Turkiet). Stödnivån bör vara realistisk och inte i högre grad än överenskommet överstiga de tidigare stödnivåerna för ifrågasvarande länder.

10. Finland konstaterar att de administrativa utgifterna bör hållas inom ramen för det anpassade maximibelopp som anges under rubrik 5. Det ökade antalet tjänster bör enbart basera sig på kriterierna för utvidgningen.

Vid granskningen av de administrativa utgifterna bör de administrativa utgifterna för EU-15 och EU-25 på ett tydligt sätt anges separat.

Reformen av kommissionens förvaltning bör fortsätta och i utvidgningsskedet bör eventuella skalfördelar utnyttjas. I anslutning till slutsatserna från Europeiska rådet i Berlin bör de administrativa reform- och rationaliseringsåtgärderna nå tydliga kostnadsbesparingar under den nuvarande finansieringsperioden.